

Monitorizarea mass-media în campania electorală pentru alegerea başcanului UTA Gagauz Yeri

Raport nr. 3
2 – 10 noiembrie 2006

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

EURASIA FOUNDATION | Moldova Representative Office

The National Endowment for Democracy
Supporting freedom around the world

Proiectul “**Alegeri Libere și Corecte pentru Guvernatorul (Bașcanul) Găgăuziei (Gagauz-Yeri)**” este finanțat de Fundația Eurasia, Reprezentanța în Moldova cu surse ale Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Agenției Suedeze pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională (SIDA/ASDI) și ale Fondului Național pentru Democrație, SUA.

Realizarea acestui proiect este posibilă datorită sprijinului financiar acordat de poporul american prin Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate în acest document aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția USAID sau guvernului american.

1. Date generale

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice referitor la comportamentul mass-media în perioada electorală pentru alegerea bașcanului UTA Gagauz Yeri.

1.2 Perioada de monitorizare – 9 octombrie 2006 – 17 decembrie 2006 – cuprinde campania electorală cu două tururi de scrutin.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

- forma de proprietate (publică și privată)
- audiența/ impactul
- limba difuzării

1.4 Mass-media monitorizate:

TV

Moldova 1, NIT, TV Găgăuzia

Radio

Radio Moldova, Radio Găgăuzia

Presa scrisă

„Nezavisimaia Moldova”, „Vesti Gagauzii” (Comrat), „Znamea” (Ciadîr-Lunga), „Stolița Comrat” (Comrat), „Panorama” (Vulcănești), „Nastoiășcee Znamea” (Ciadîr-Lunga).

1.5 Orarul monitorizării

TV

Luni-vineri

06:30 – 09:00 și 17:00 – 22:30

Sîmbătă-duminică

06:30 – 22:30

Radio

Luni-duminică

06:00 – 24:00

1.1 Cadrul metodologic

Metodologia monitorizării a fost elaborată de Oxford Media Research pentru proiectele de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru Libertatea de Exprimare (OICGLE) “Articolul 19”. Caracteristicile acestei metodologii sunt următoarele: 1) folosirea unui spectru larg de indicatori cantitativi, inclusiv tipul, durata, tematica, circumstanțele mediatizării, subiecții știrilor, frecvența și durata aparițiilor anumitor persoane în buletinele de știri, sursele știrilor. 2) componenta calitativă mai dezvoltată decât în alte metodologii, stabilindu-se părtinirea postului monitorizat în reflectarea evenimentelor. Aceasta se face prin metode calitative, care includ evaluarea contextului și a factorilor care influențează comportamentul mass-media: fiecare știre este supusă unei evaluări de conținut și de context, pentru a determina dacă sunt favorabile sau

defavorabile unui sau altui partid /unei sau altei formațiuni politice. Un conținut și/sau un context al știrii pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul postului care difuzează știrea. E posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre subiecți, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional. Numai dacă există tendința, pe o anumită perioadă de timp, ca unul dintre subiecți să fie favorizat sau defavorizat, atunci se consideră că e vorba despre un dezechilibru.

1.7 Echipa

Proiectul este realizat de către Asociația Presei Independente (API), în parteneriat cu Centrul Independent de Jurnalism (CIJ), în cadrul proiectului „Alegeri Libere și Corecte pentru Guvernatorul (Bașcanul) Găgăuziei (Gagauz–Yeri)”.

2. Candidați înregistrați de către Comisia Electorală Centrală a UTA Gagauz Yeri pentru alegerile bașcanului:

Gheorghe Tabunșcic, independent
Alexandr Stoianoglo, independent
Nicolai Dudoglo, independent
Mihail Formuzal, independent

3. Concluzii generale

Radio și TV

În perioada 2-10 noiembrie, tendințele de sprijinire a actualului bașcan Gheorghe Tabunșcic, la posturile radio și tv cu acoperire națională au încetat (cu excepția unui caz de favorizare indirectă la Radio Moldova), în timp ce posturile regionale au continuat să-l prezinte cu aceeași frecvență în lumină favorabilă, cenzurând riguros informația, care l-ar putea defavoriza. NIT a evitat implicarea în alegerile bașcanului.

În general, materialele difuzate de posturile TV și radio centrale, reflectând situația din Autonomia Găgăuză, sugerau, până acum, o abordare coordonată, fiind prezentate, cu mici excepții, aceleași evenimente și în același context. Radio și TV Găgăuzia difuzează în continuare, ca la indigo, aceleași știri, cu conținut și efect electoral similar.

De asemenea, în perioada 2-10 noiembrie, se menține politica editorială de ignorare a contracandidaților lui Tabunșcic. Despre ei nu se vorbește nici de bine, nici de rău.

TV Găgăuzia a început să pună pe post materiale de educație electorale, iar Radio Găgăuzia a oferit alegătorilor publicitate electorală. Și în această perioadă, la toate posturile radio și TV supuse monitorizării au lipsit dezbaterile electorale.

Presa scrisă

Ca și în perioada precedentă, ziarul independent „Nastoiascee Znamea” (Ceadâr-Lunga), care îl sprijină pe candidatul independent Mihail Formuzal, actualul primar al orașului Ceadâr-Lunga, a fost singurul care a reflectat activitatea actualului bașcan de pe poziții critice. Ziarele publice supuse monitorizării l-au favorizat pe actualul bașcan, evitând însă reflectarea negativă a contracandidaților săi.

În ansamblu, ca și în perioadele precedente de monitorizare, ziarele publice evită materialele critice la adresa candidaților. Se remarcă în același timp tendința de a publica articole de educație electorală.

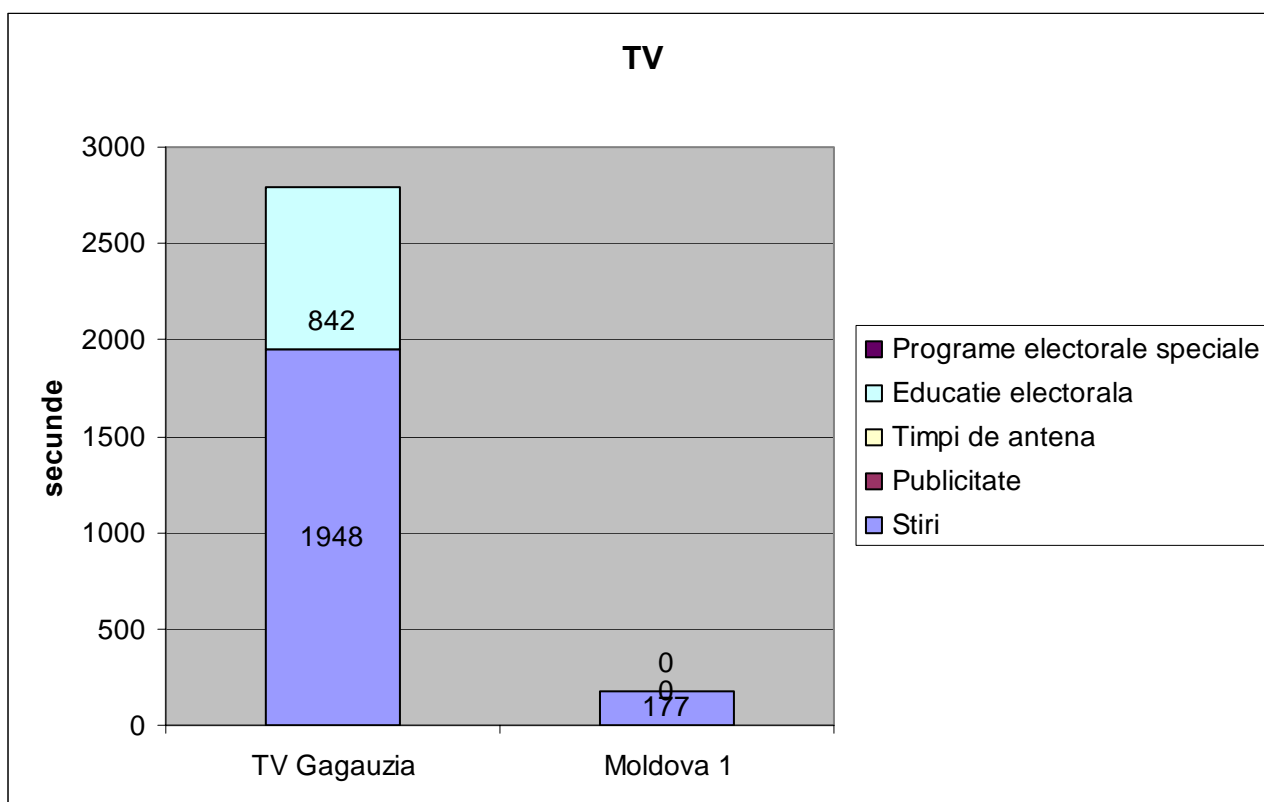
4. Datele monitorizării (pentru perioadele 2-10 noiembrie și 9 octombrie - 10 noiembrie 2006)

4.1 Implicarea în campania electorală

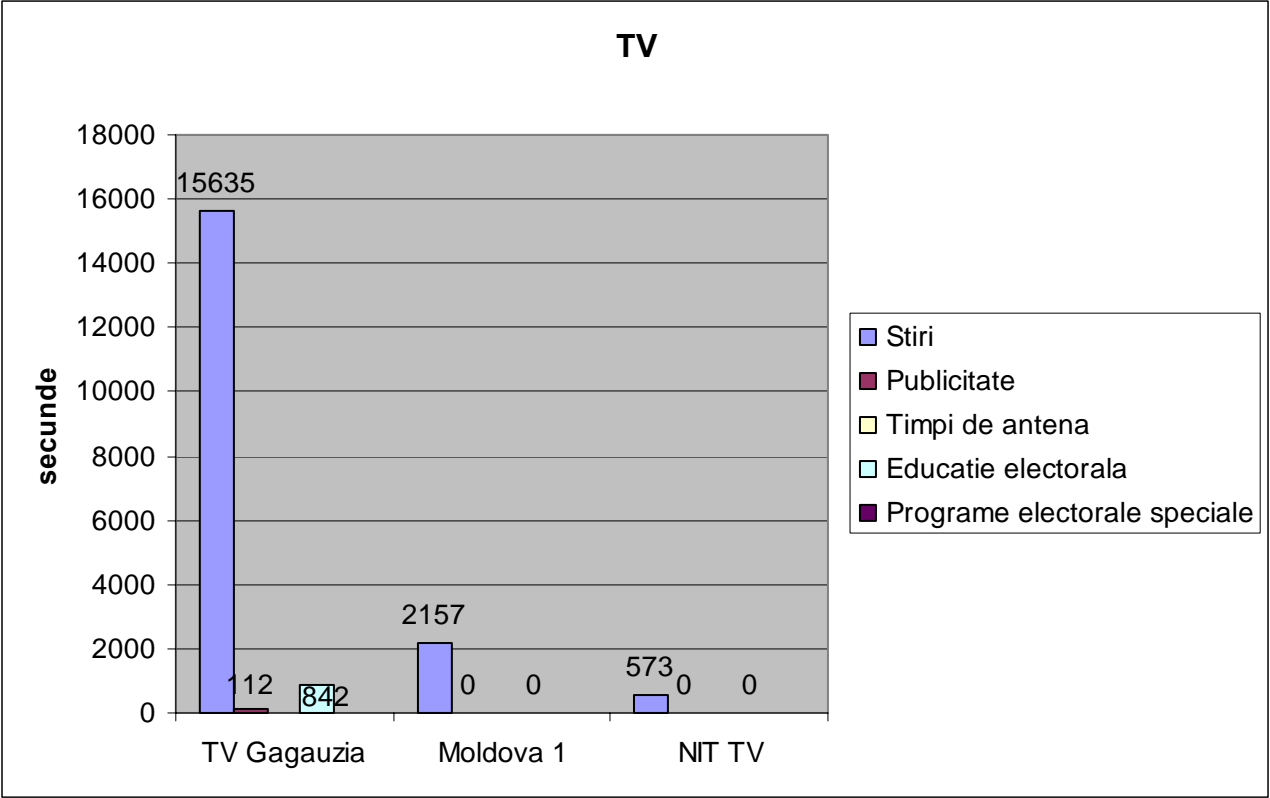
4.1.1 Radio și TV

În perioada 2-10 noiembrie 2006, posturile cu acoperire națională TV Moldova 1, Radio Moldova au difuzat doar câte o știre electorală, iar NIT nici una. TV Găgăuzia a început să difuzeze materiale de educație electorală, iar Radio Găgăuzia a pus pe post publicitate electorală.

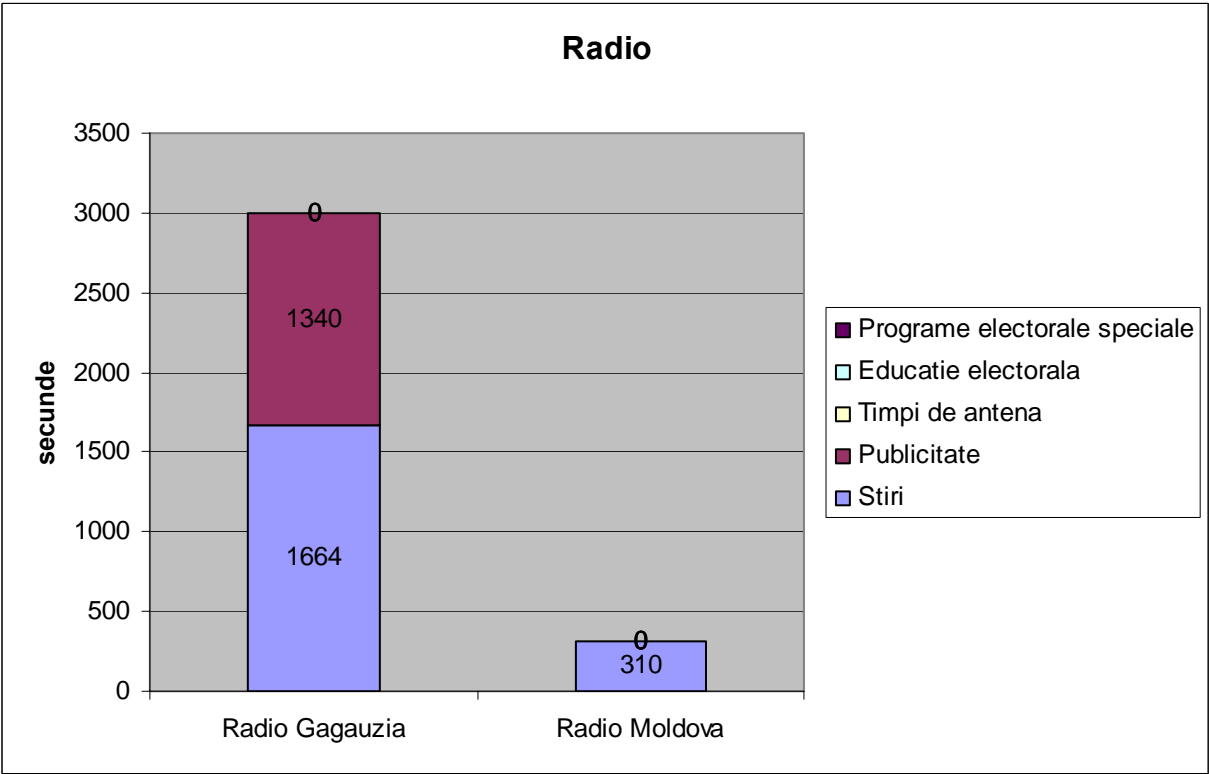
2-10 noiembrie 2006

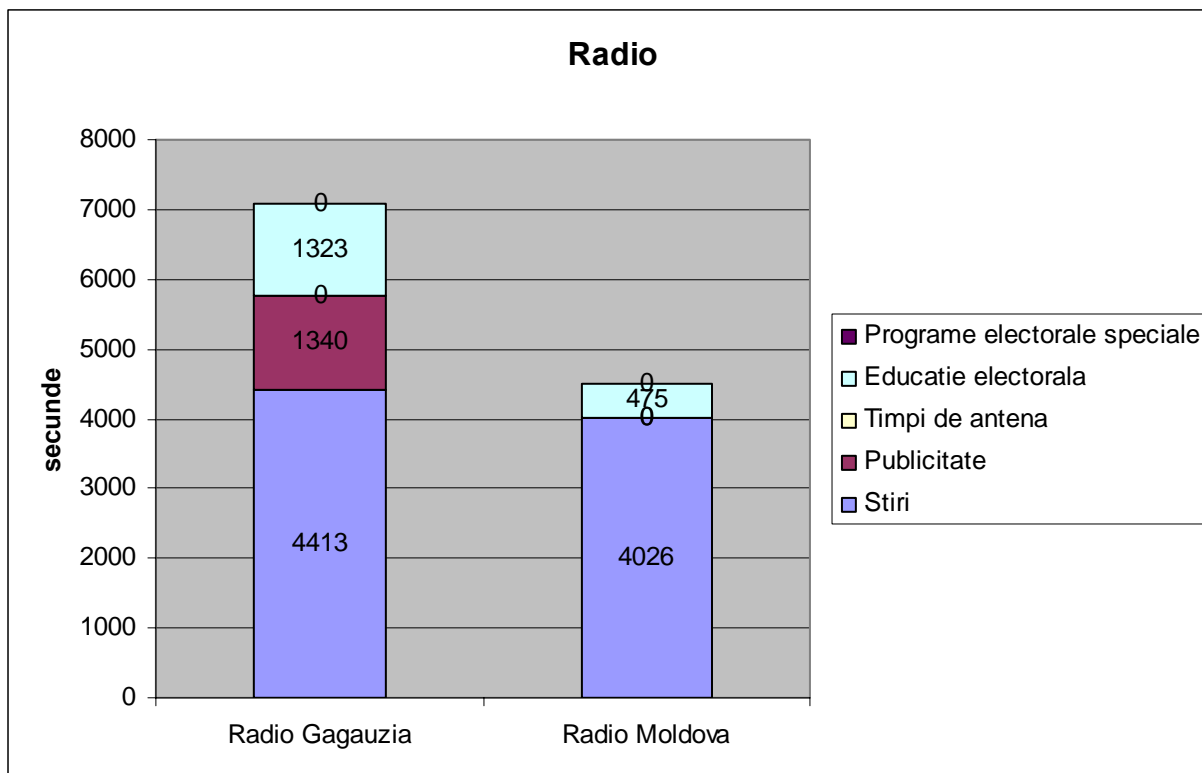
9 octombrie-10 noiembrie 2006

2-10 noiembrie 2006

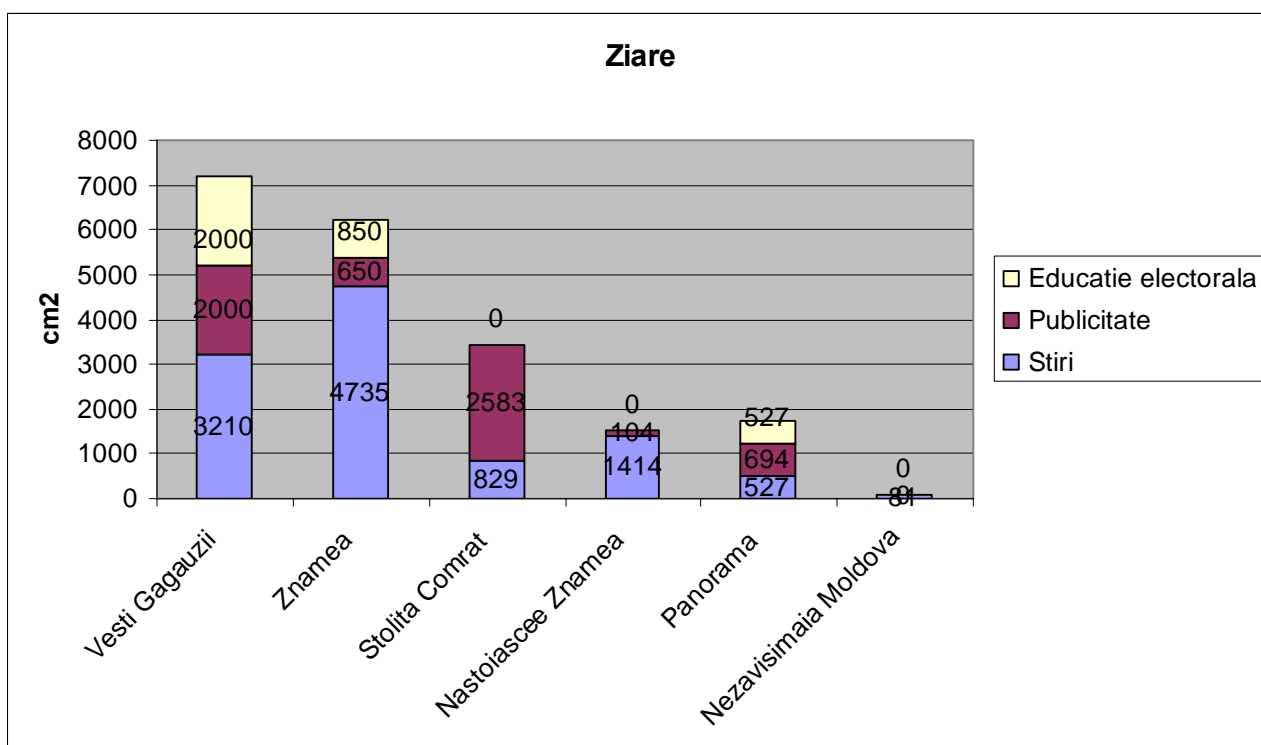
9 octombrie-10 noiembrie 2006

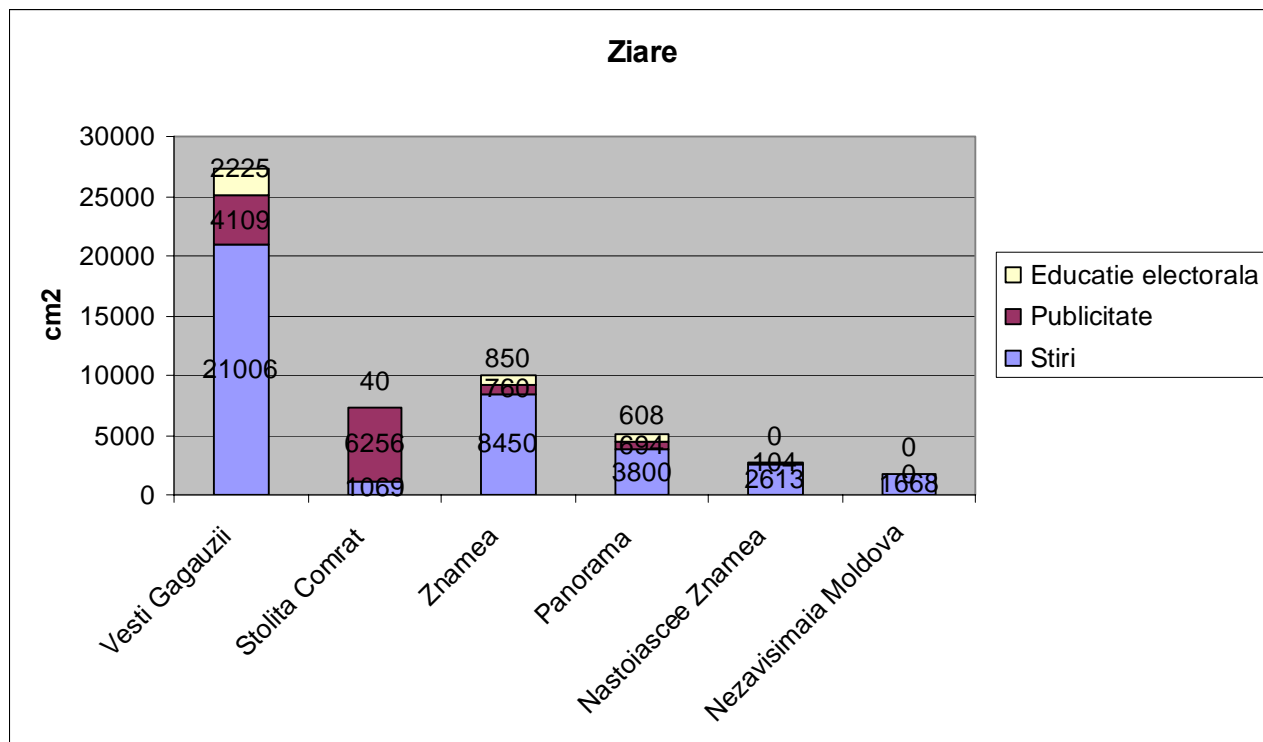
4.1.2 Ziare

Ca și în perioadele precedente, ziarul „Vesti Gagauzii” a oferit cel mai mult spațiu alegerilor bașcanului – 7210 cm², inclusiv articolele de educație electorală și publicitate electorală ale contracandidaților actualului bașcan - Nicolai Dudoglo și Alexandr Stoianoglo (în total 4000 cm²).

2-10 noiembrie 2006

9 octombrie-10 noiembrie 2006

4.2 Candidații vizați, direct sau indirect, în buletinele de știri, frecvența și contextul mediatizării.

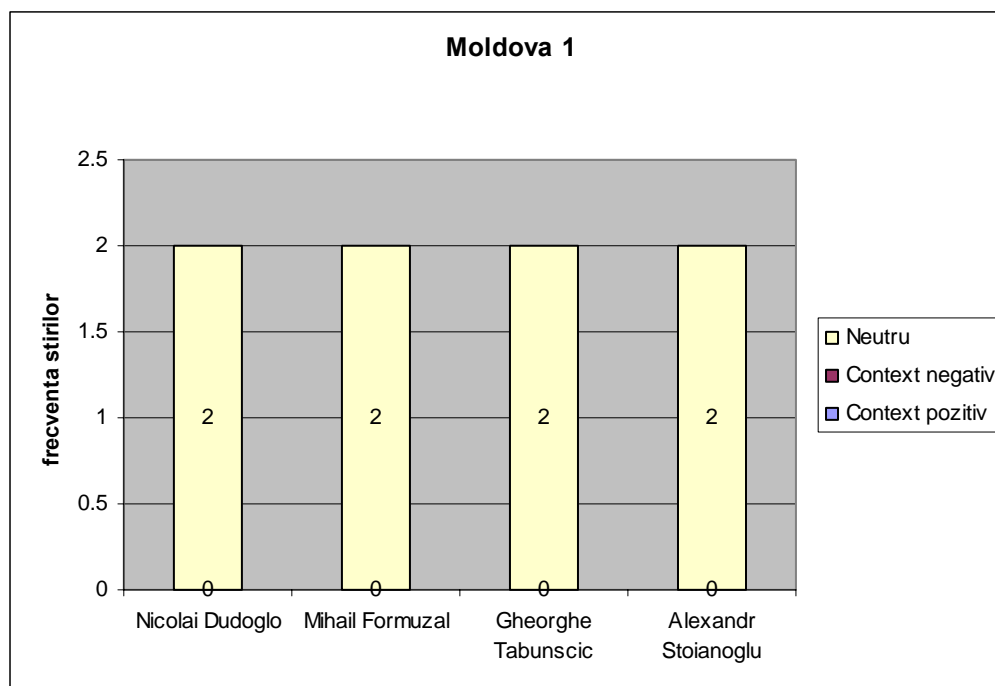
4.2.1 TV

Moldova 1 s-a limitat la prezentarea procesului de organizare a scrutinului de către Comisia electorală de circumscripție.

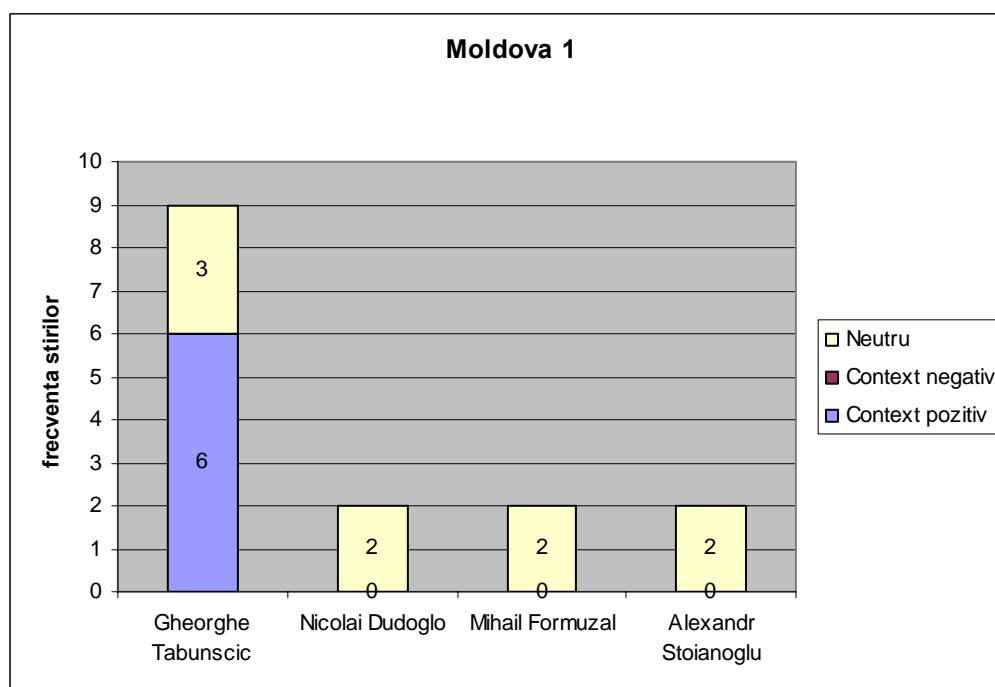
La **TV Găgăuzia**, ca și la **Radio Găgăuzia**, a fost prezentat, cu o frecvență stabilă, evenimentul legat de organizarea Cupei Bașcanului (“festival internațional”) la șah și dame, favorizându-l astfel pe guvernatorul în exercițiu. De asemenea, la ambele posturi regionale e prezentat Proiectul de reconstrucție a Casei de Cultură din s. Copceac, cofinanțat de Executivul din Autonomia Găgăuză, favorizat fiind, indirect, și în acest caz Gh. Tabunșic.

Diferența între cele două posturi locale o face atestarea publicității electorale a lui A.Stoianoglo și M. Formuzal la Radio Găgăuzia.

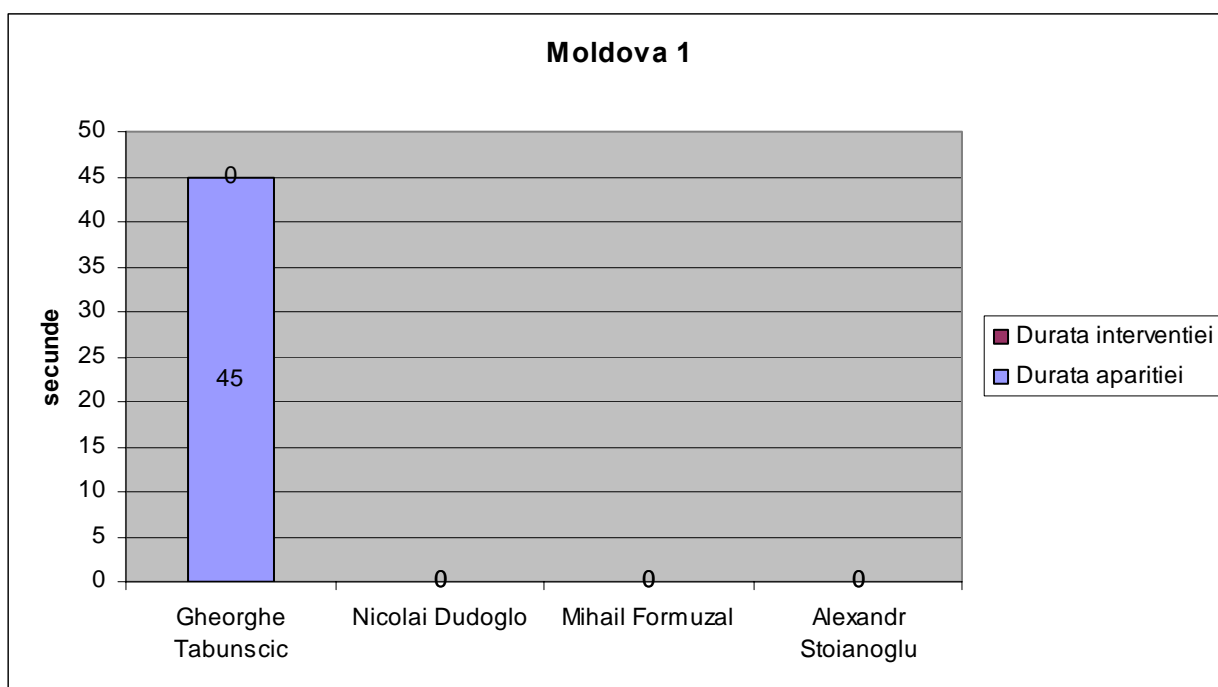
2-10 noiembrie 2006

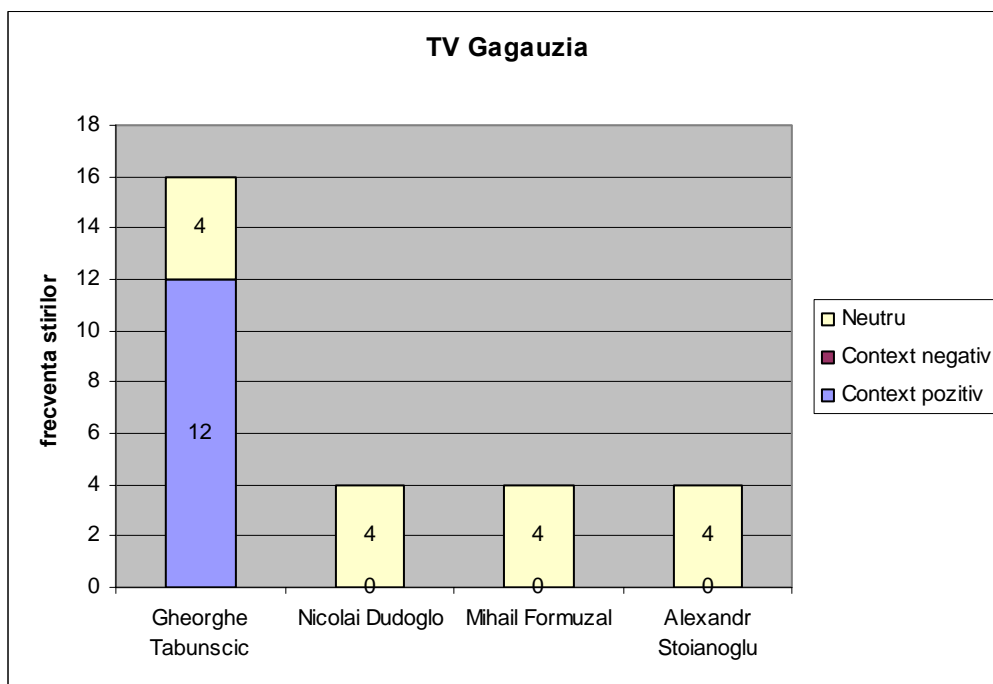
9 octombrie-10 noiembrie 2006

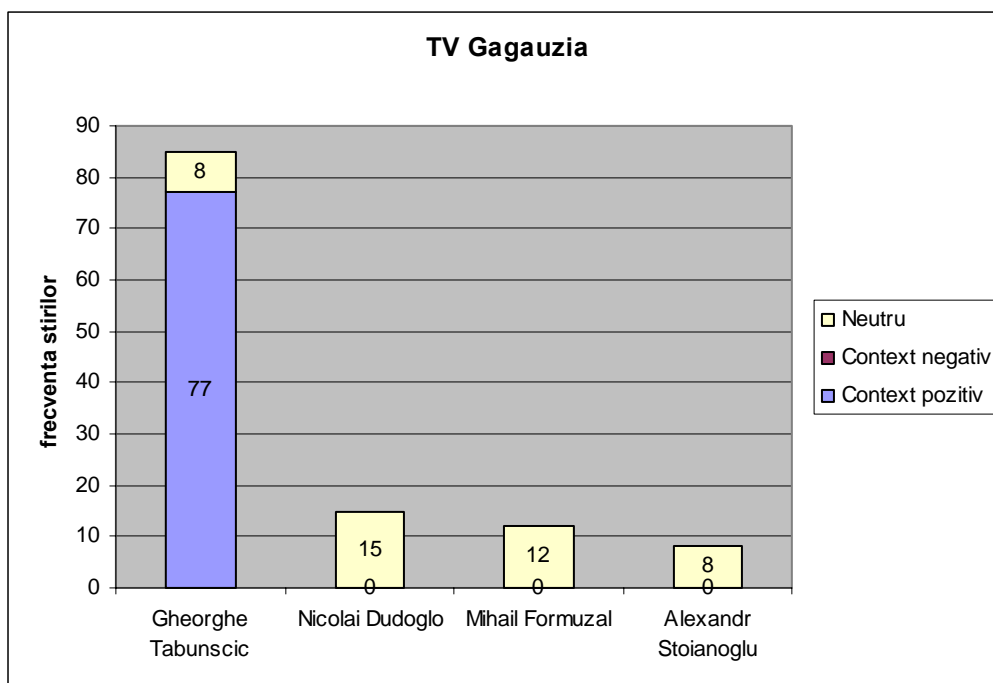
9 octombrie-10 noiembrie 2006

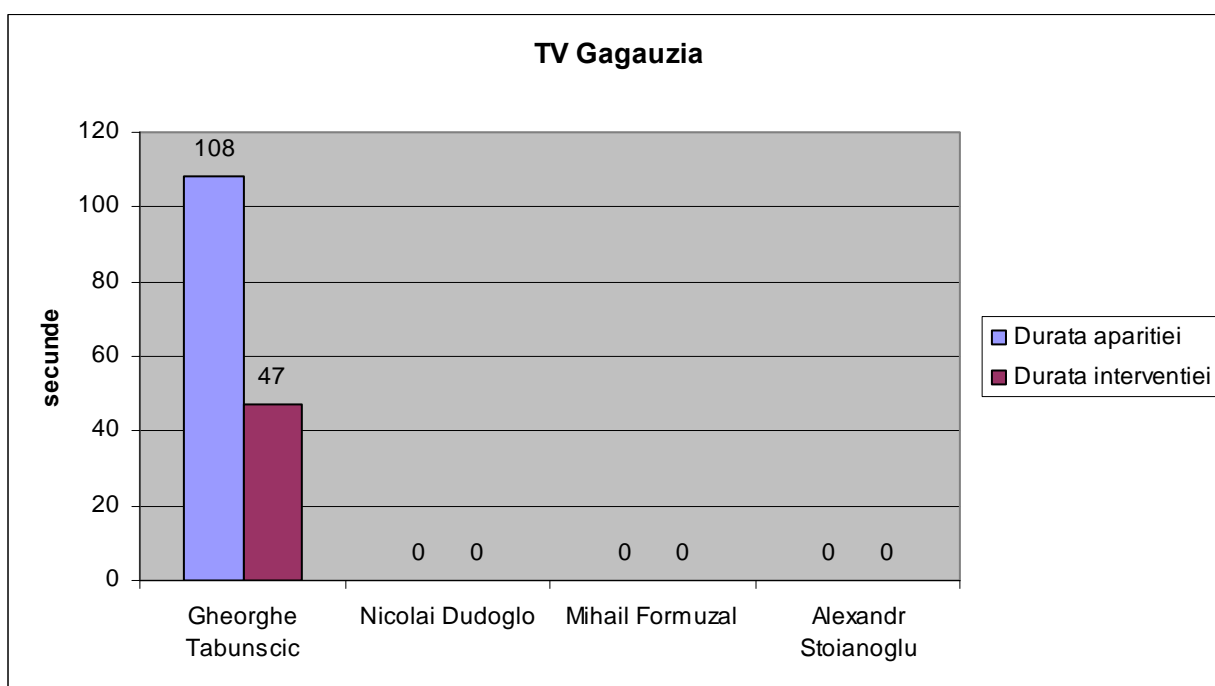
2-10 noiembrie 2006

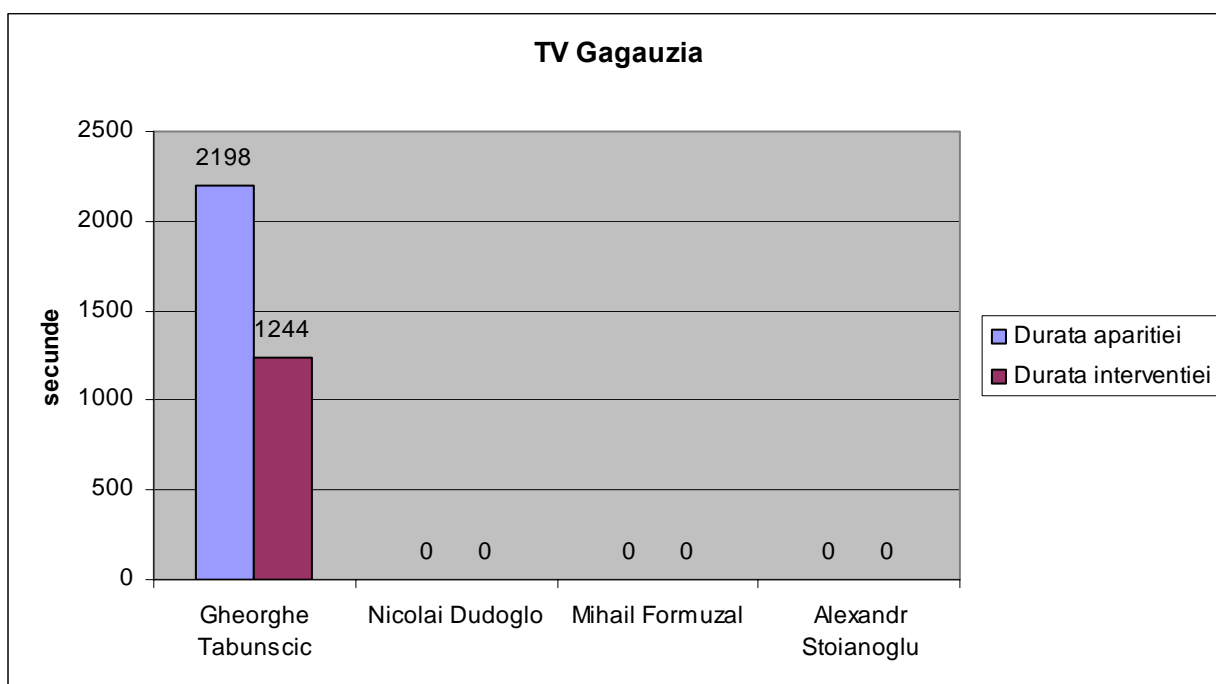
9 octombrie-10 noiembrie 2006

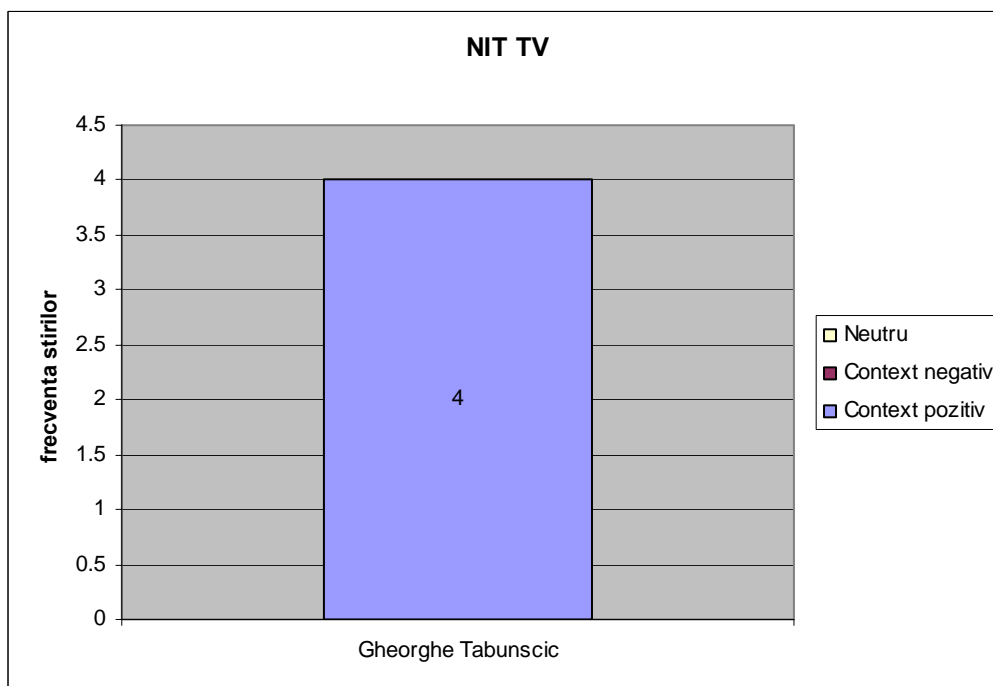
2-10 noiembrie 2006

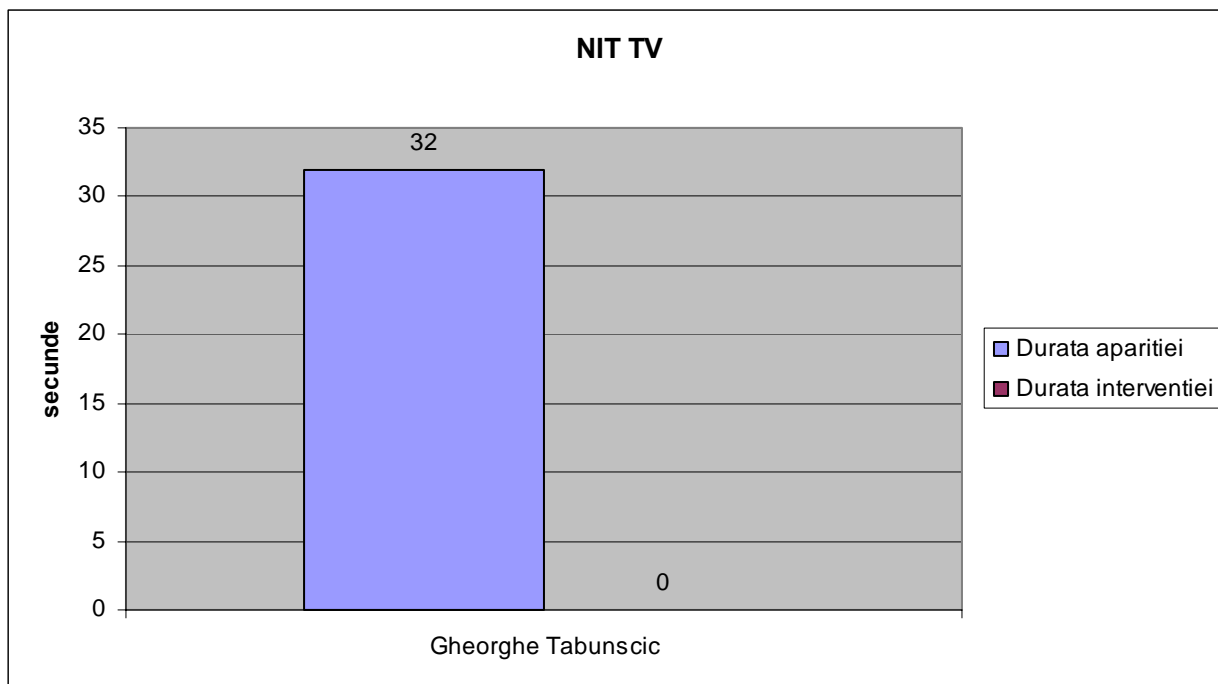
9 octombrie-10 noiembrie 2006

9 octombrie-10 noiembrie 2006

9 octombrie-10 noiembrie 2006

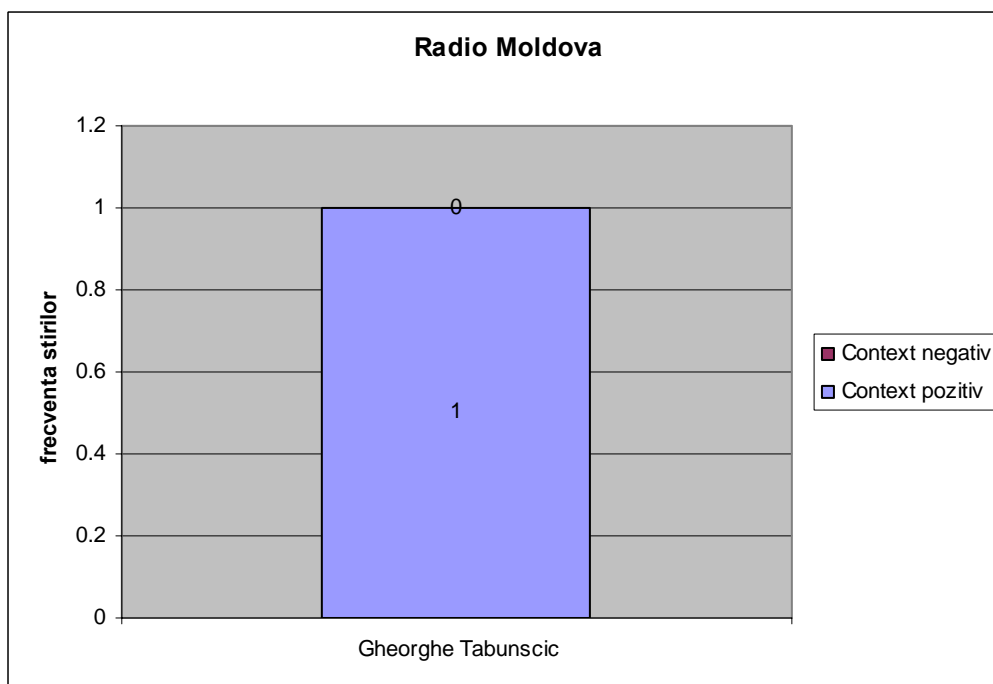

4.2.2 Radio

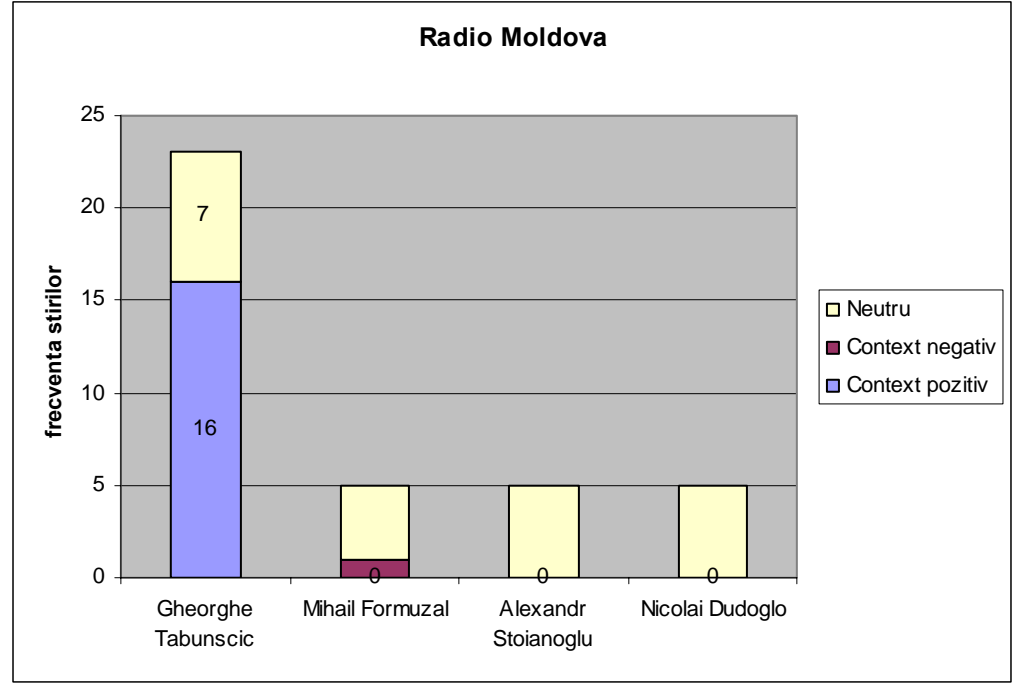
La **Radio Moldova** atestăm favorizarea lui Gh. Tabușcic, prin prezentarea acestuia la darea în exploatare a unui bloc de locuit construit prin ipotecă în Ciadâr-Lunga. Materialul e asemănător celor prezentate cu o zi înainte la Moldova 1 și NIT, fapt ce creează impresia unei coordonări în prezentarea știrilor din Autonomia Găgăuză între cele trei posturi audiovizuale.

Cu excepția unei singure știri în legătură cu procesul electoral, Radio Găgăuzia a mediat, în știrile electorale, direct și indirect, activitatea actualului bașcan.

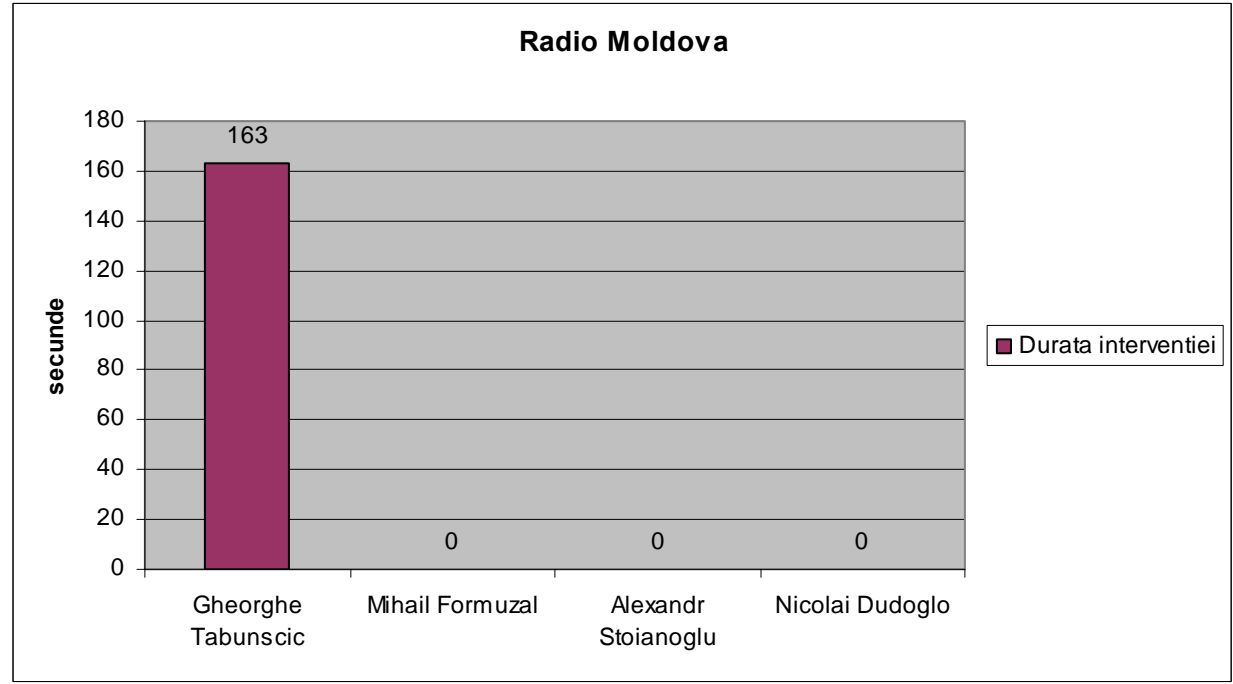
2-10 noiembrie 2006

9 octombrie-10 noiembrie 2006

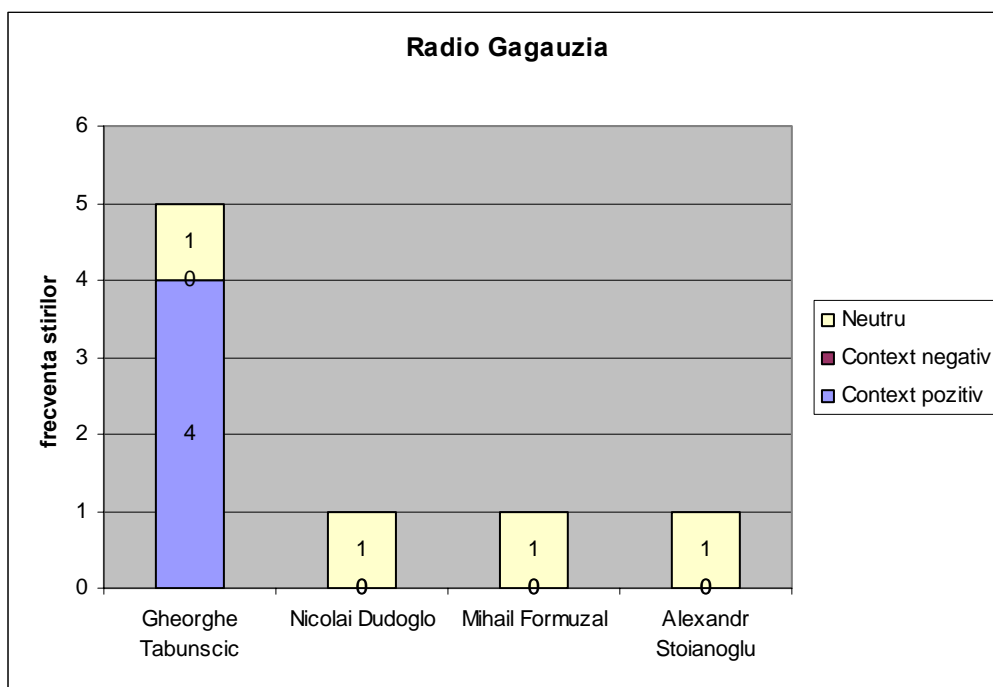

9 octombrie-10 noiembrie 2006

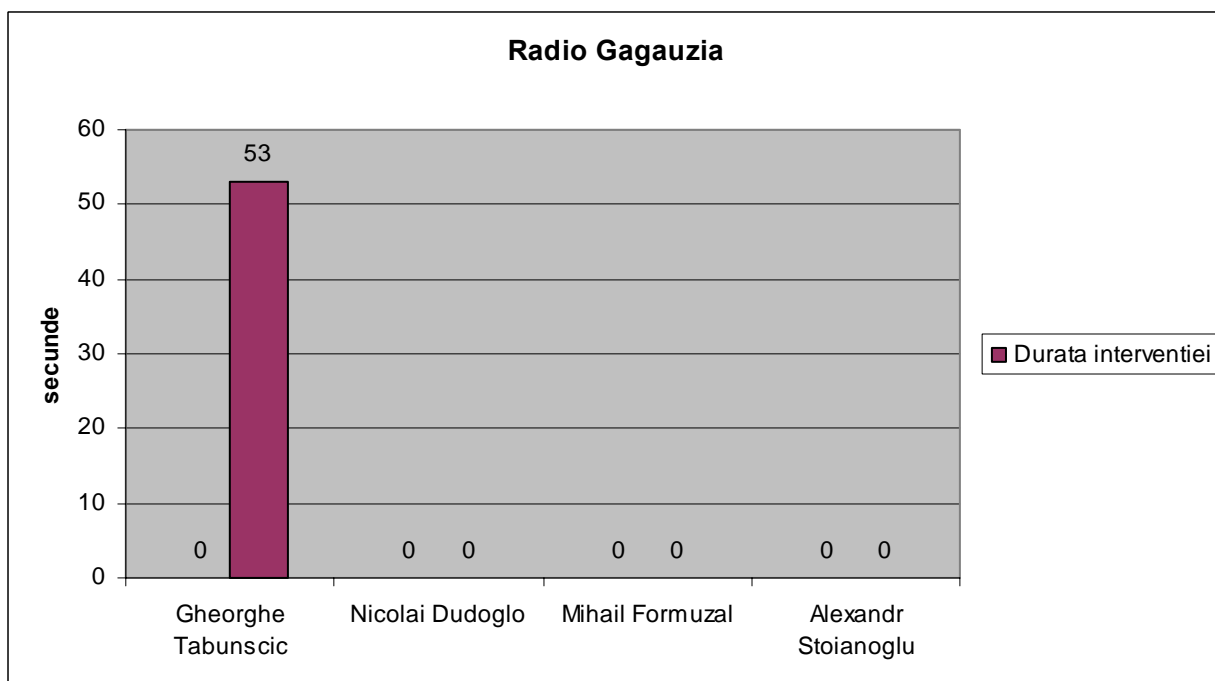

Radio Găgăuzia a continuat politica editorială de favorizare a actualului bașcan, căruia i s-au oferit și 53 de secunde de intervenții directe.

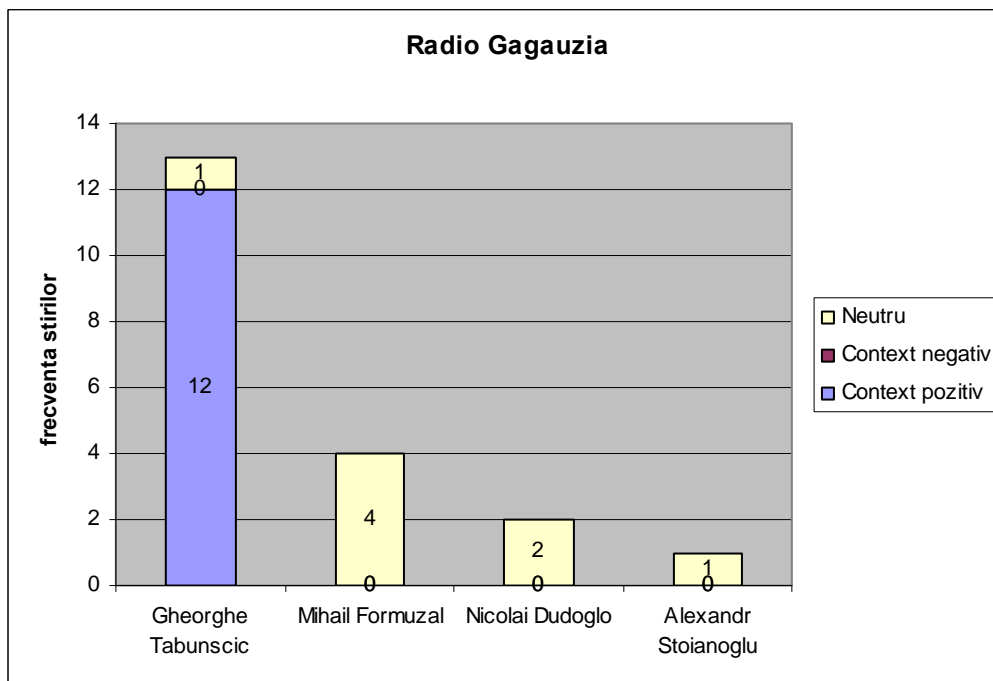
2-10 noiembrie 2006

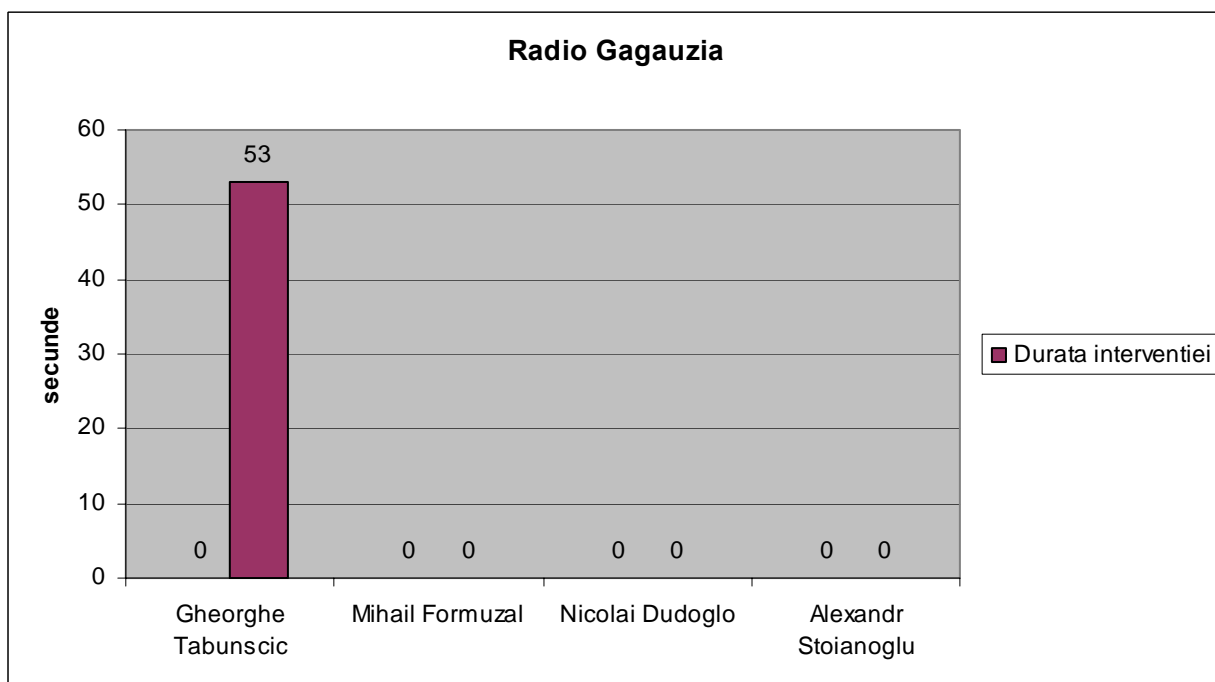
2-10 noiembrie 2006

9 octombrie-10 noiembrie 2006

9 octombrie-10 noiembrie 2006

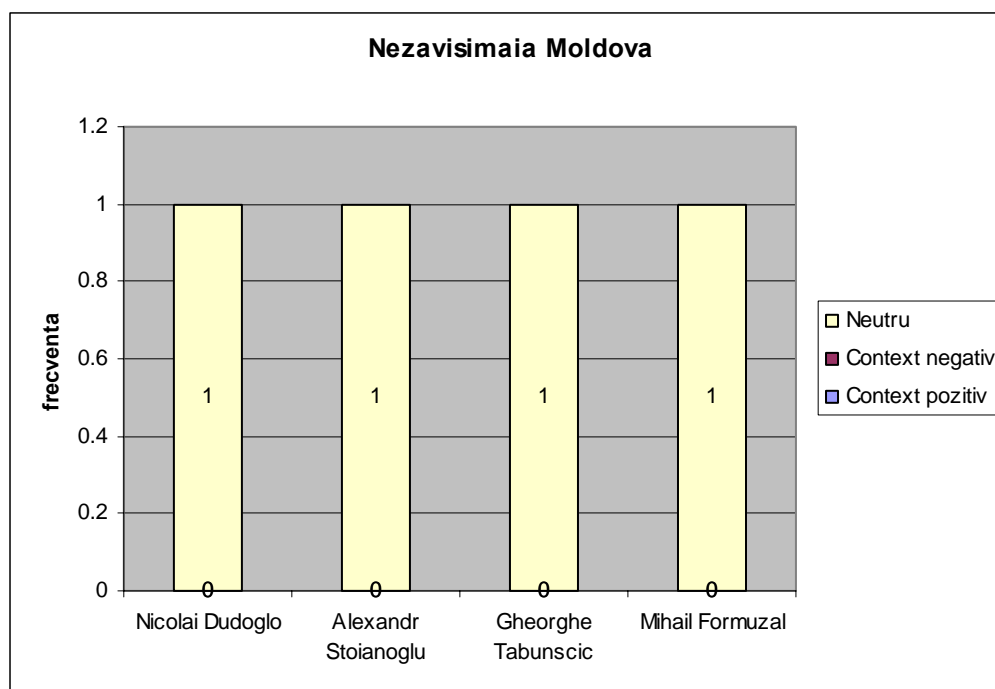

4.2.3 Presa scrisă

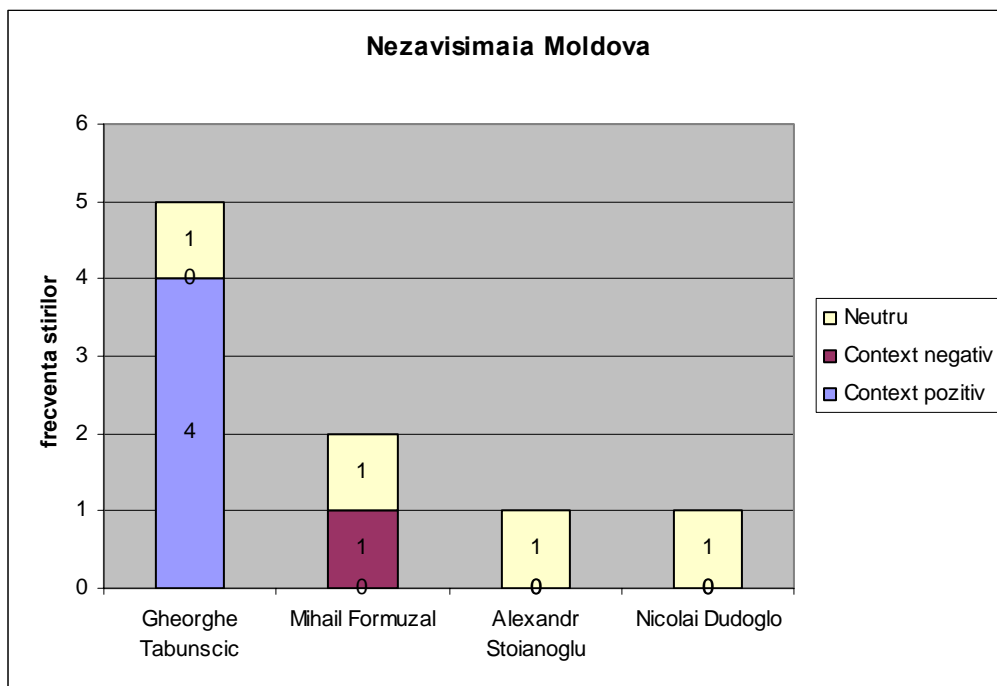
Actualul bașcan al Gagauz Yeri Gheorghii Tabunșcic continuă să fie cel mai mediatizat concurent electoral în ziarele publice locale „Vesti Gagauzii” (Comrat), „Panorama” (Vulcănești) și „Znamea” (Ciadîr-Lunga). Pe de altă parte, ziarul independent „Nastoiiasceea Znamea” (Ciadîr-Lunga) l-a favorizat indirect pe candidatul independent Mihail Formuzal, actualul primar al orașului Ciadîr-Lunga. Ziarele „Nezavisimaia Moldova” și „Stolița Comrat” nu au favorizat sau defavorizat nici un candidat electoral. „Stolița Comrat” a publicat numai publicitatea electorală a candidatului independent Nicolai Dudoglo, făcând apel și la ceilalți candidați să-și facă publice platformele electorale în paginile ziarului.

„Vesti Gagauzii” a continuat să-l prezinte pe candidatul independent Gheorghe Tabunșcic în „culori roze”, înmânând locuitorilor orașului Ceadâr-Lunga cheile de la apartamentele proaspăt finisate sau felicitându-i pe participanții la Cupa Bașcanului la Șah și Dame. În același timp, ziarul nu a publicat articole critice nici la adresa celorlalți candidați electorali, pomenind numai în treacăt, într-un articol despre activitatea Comisiei Electorale, despre toți candidații înscrși în cursa electorală.

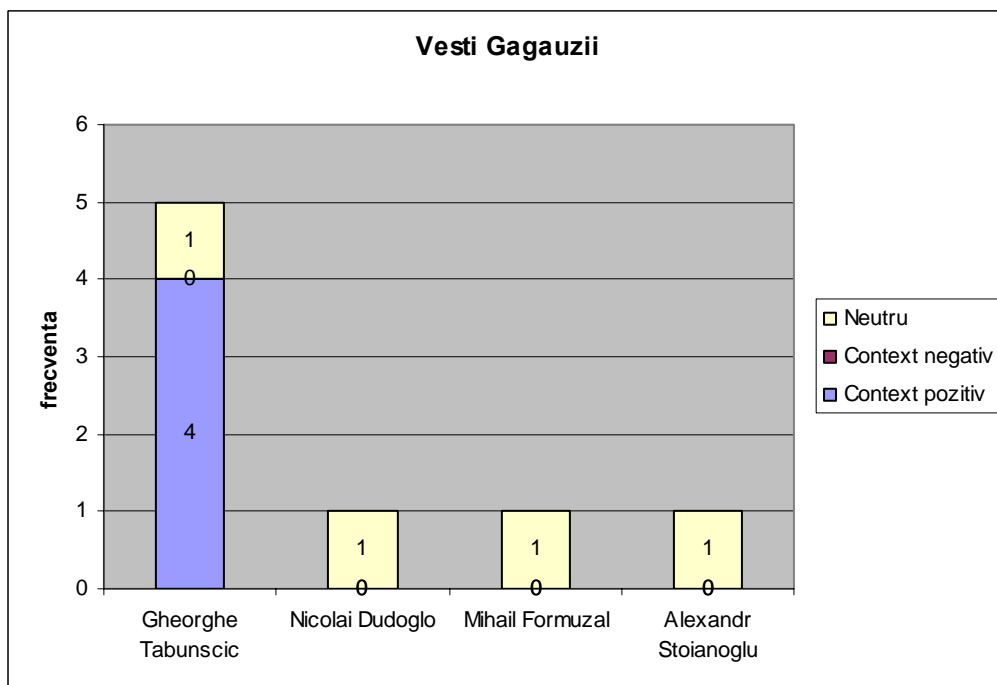
2-10 noiembrie 2006

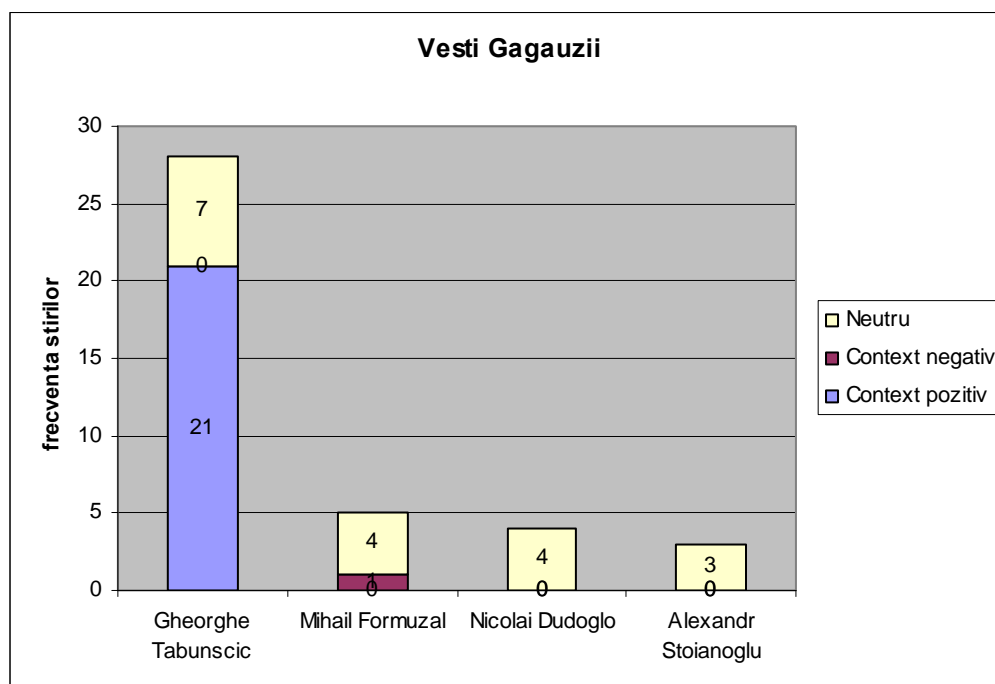
9 octombrie – 10 noiembrie 2006

2-10 noiembrie 2006

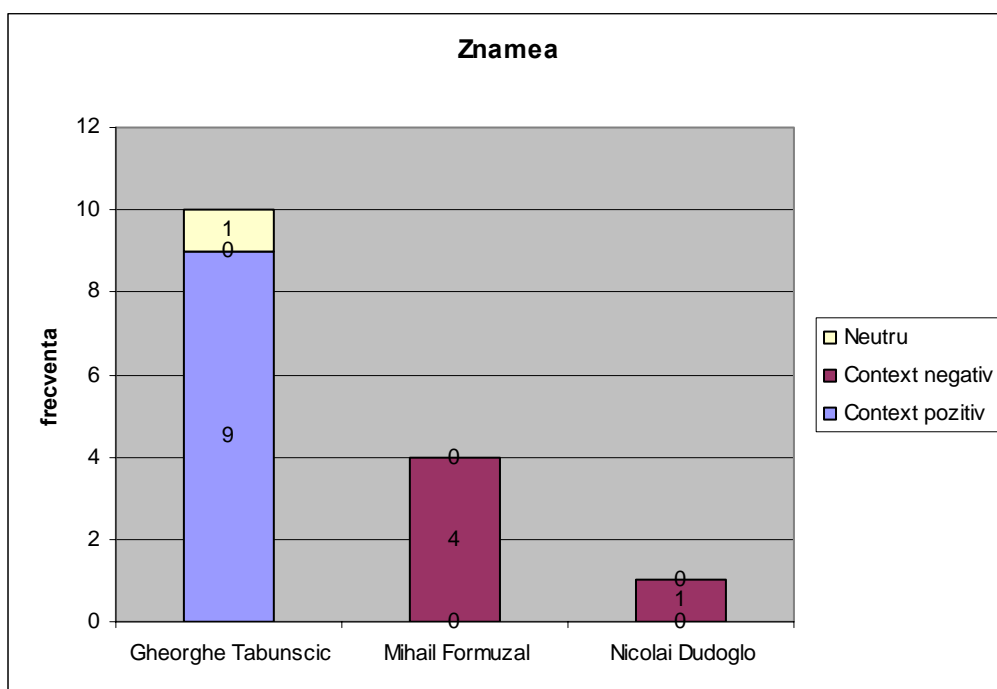

9 octombrie – 10 noiembrie 2006

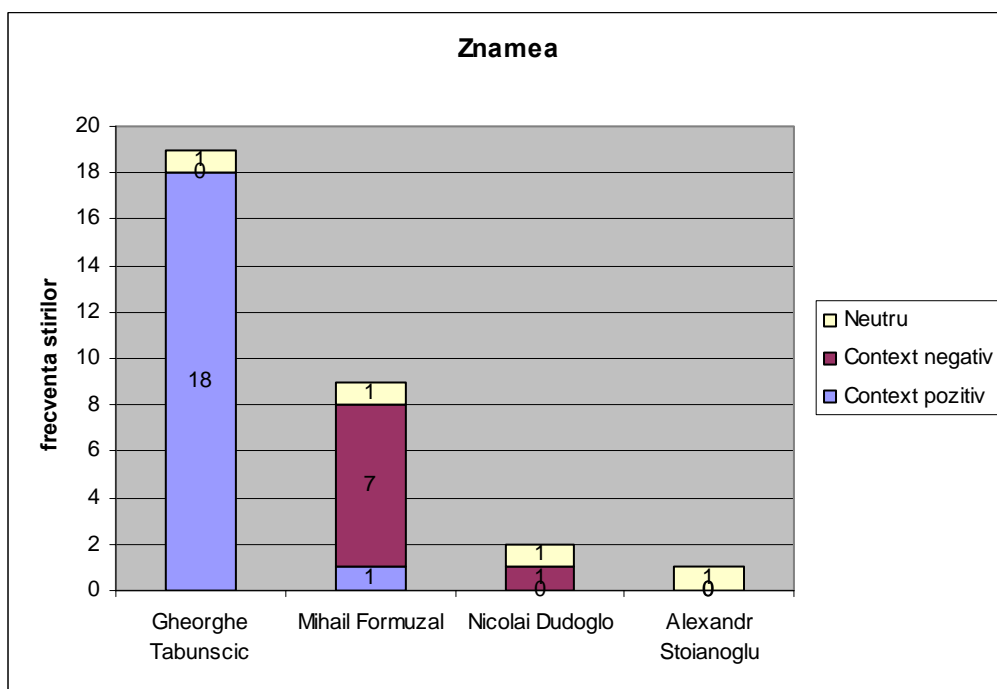

„Znamea”, care a apărut, în perioada monitorizării, în 8-10 pagini, l-a prezentat cel mai des, în context pozitiv, pe actualul bașcan (în 9 știri). De exemplu, în ediția din 3 noiembrie a.c. ziarul de la Ceadâr-Lunga publică declarația unui grup de cetățeni care „au hotărât să-l susțină la alegerile din 3 decembrie pe Gheorghe Tabunșcic”, iar pe data de 10 noiembrie a.c. o știre despre mitingul organizat de Partidul Comuniștilor cu ocazia revoluției socialiste din octombrie 1917 în care se spune că PCRM îl va susține pe Tabunșcic la postul de bașcan. Pe de altă parte, publicația îl critică dur pe actualul primar de Ciadâr-Lunga, amintind de „dosarele penale pe care le are pe conștiință”. Ziarul a oferit spațiu articolelor de educație electorală, publicând adresele secțiilor de votare din raionul Ceadâr-Lunga.

2-10 noiembrie 2006

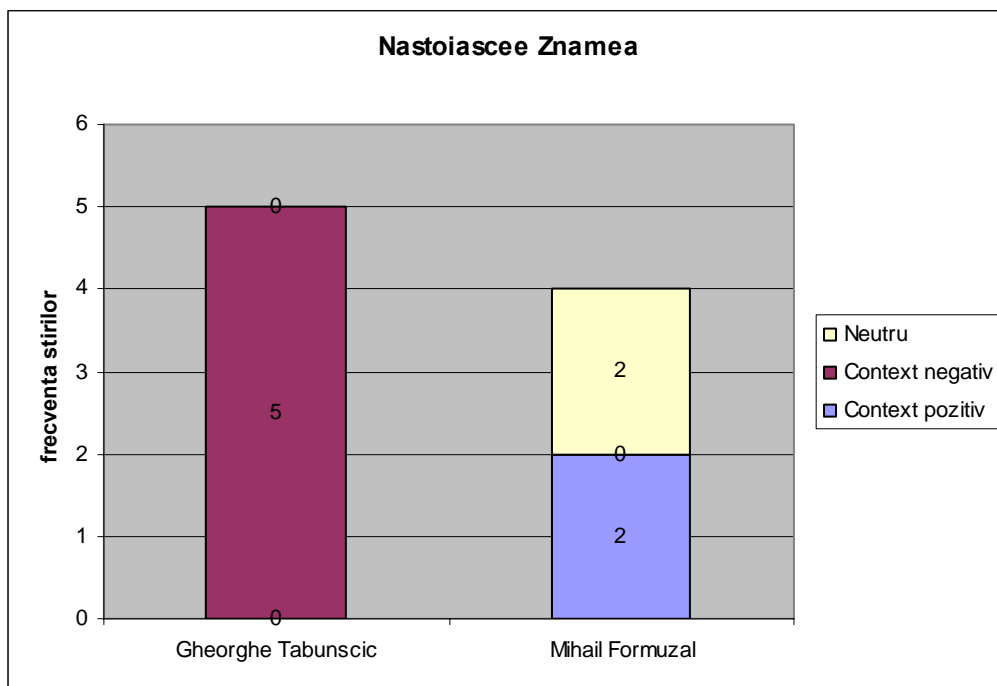

9 octombrie – 10 noiembrie 2006

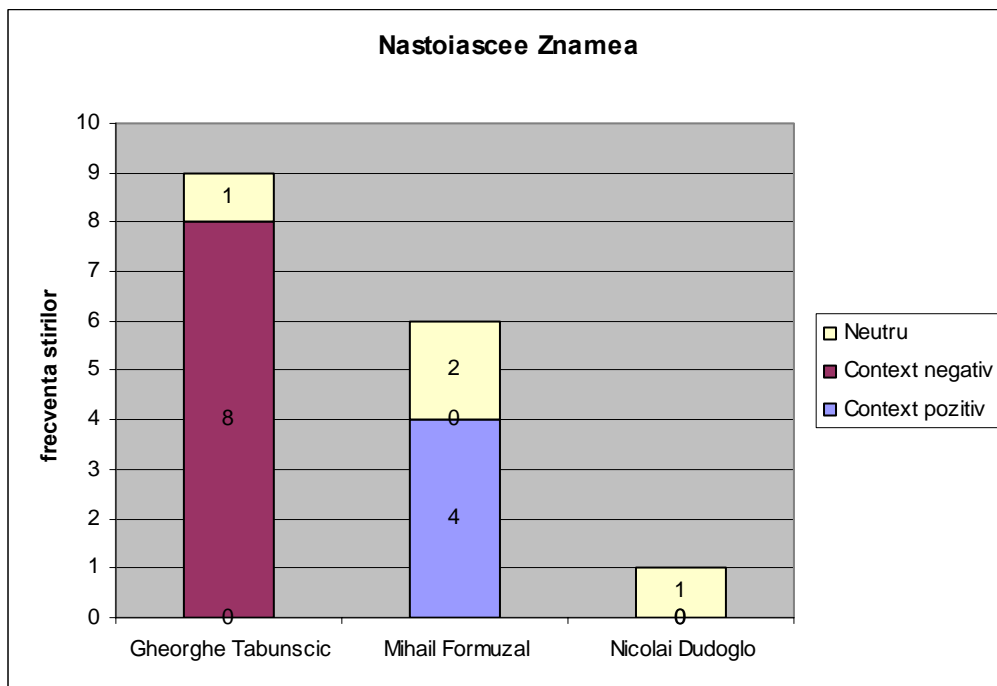

Ziarul „Nastoiascee Znamea” a continuat să critice Partidul Comuniștilor în general și pe actualul bașcan în particular. Deși se observă că îl simpatizează pe candidatul independent Mihail Formuzal, publicația nu îl promovează în mod agresiv.

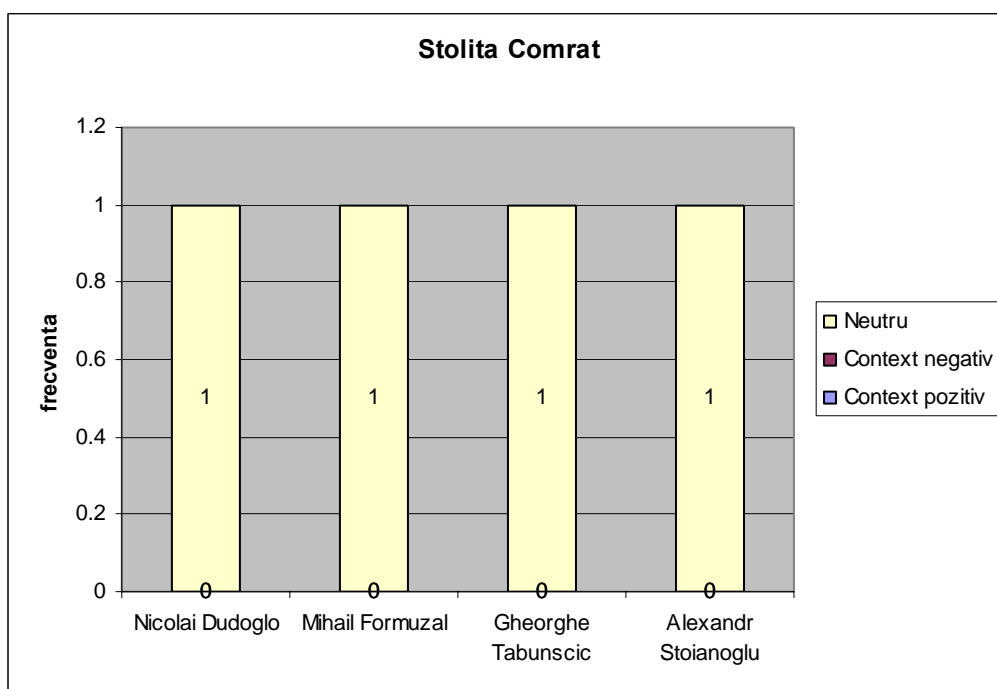
2-10 noiembrie 2006

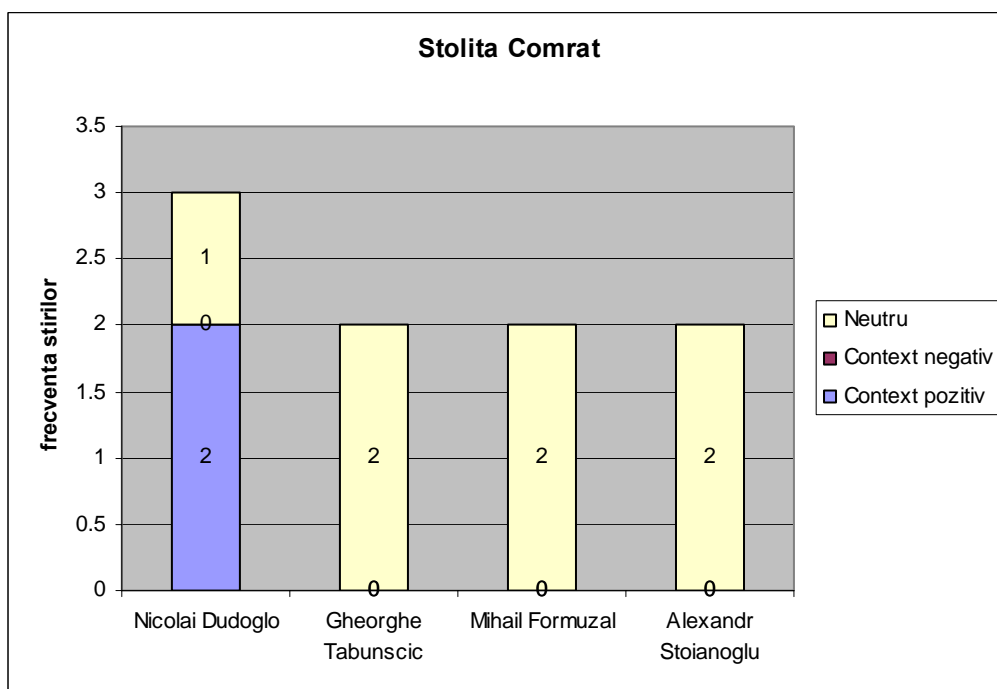
9 octombrie – 10 noiembrie 2006

2-10 noiembrie 2006

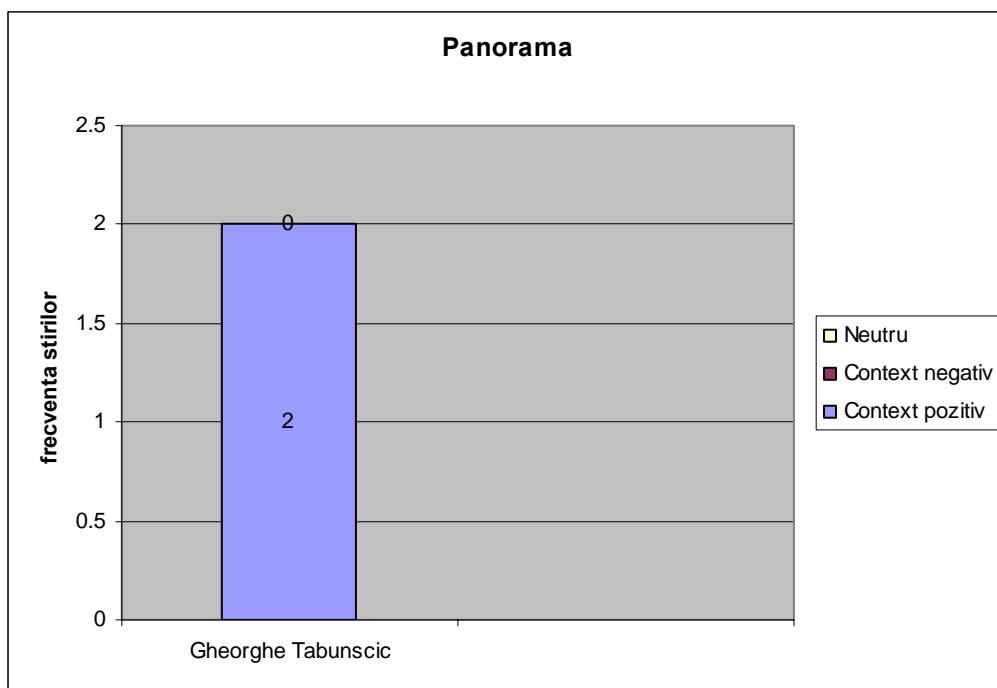
9 octombrie – 10 noiembrie 2006

„Panorama” din Vulcănești (ediția din 7 noiembrie a.c.) a publicat pe prima pagină Adresarea sovietului regional a veteranilor din republica Moldova către toți locuitorii UTA Gagauzia,

îndemnându-i să voteze pentru Gheorghe Tabunșcic. Ziarul face și educație electorală, publicând lista secțiilor de votare din Vulcănești.

2-10 noiembrie 2006

9 octombrie – 10 noiembrie 2006

